

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. II. An, & qualiter exempti, vi Tridentini subjiciantur locorum Ordinarijs
quod prædicationem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](#)

illius jurisdictioni; quæstio moveri potest, an, & in quibus eidem subjiciantur, non *ut Ordinario*, sed *ut delegato Papæ*: de quo plura sunt in Tridentino circa præsentem quæstionem decreta, ut constat. *ex seqq.* Unde in præsenti queritur solum in speciali, qui sint illi casus, in quibus Episcopi, & Ordinarij locorū, contra Regulares exemptos ab eorum jurisdictione ordinaria, *tanquam delegati Papæ* procedere possint? & quoniam plura sunt, quæ in quæstionem venire possunt, de illis dicemus *in seqq.*

Q. I.

An exempti ab Ordinarijs subsint Legatis Apostolicis?

2404.

Pro' resolut. not. 1. Legatos Papæ esse judices Ordinarios in provincia sua legationis, & jurisdictionem eorum esse ordinariam, ut dicitur c. 2. *de offic. legati.* *in 6. junct. gloss.* ibid. (cùm eorum jurisdictione sit potestas publica, quæ alicui ex proprio munere, vel officio competit; hoc enim sonat jurisdictione ordinaria, ut notat Pereyra *in Elucidario num. 1185.*) sed extraordinariè competentem; cùm non sit à jure deputatus certus locus pro Legato, ut observat Panormit. *de offic. Legati,* *num. 3.*

Ad quæstionem factam respondet Henriquez *l. 7. de indulg. c. 25. nu. 3.* Regulares exemptos à jurisdictione Ordinarij, etiam exemptos esse à jurisdictione Nuntij Apostolici: alij autem volunt, eos nullatenus exemptos à jurisdictione Legati Papæ; sic Romanus, & alij apud Sanchez lib. 6. consil. c. 9. d. 1. num. 17. alij docent exemptos esse à jurisdictione omnium Legatorum, etiam *de latere*; sic Tabiena. V. *Exemptus.* & Rosella apud eundem *nu. 6.* Ancharanus, c. 2. *de V. S. in 6.* Horum sententia suaderi videtur ex eo saltem, quoad illos, quibus exemptione data est à jurisdictione omnium, vel *quorumcunque* Ordinariorum, aut sub verbis *omnino exempti:* si enim sunt exempti à jurisdictione *quorumcunque* Ordinariorum, eo ipso etiam exempti sunt à jurisdictione omnium Legatorum. Nam & hi sunt Ordinarij, ut dictum est *n. 2372.* & si illis subessent, non forent exempti *omnino.*

Verum Sanchez cit. *nu. 19.* censet non obstante privilegio exemptionis etiam sub illis terminis dato, Regulares esse quidem exemptos à jurisdictione Legatorum, qui sunt *Nati tantum*, vel *missi*; non tamen ab horum, qui sunt de latere. Hujus sententiae probatio sumitur 1. *ex c. si Abbatem, de elect. in 6.* ubi dicitur: quod si Abbas Papæ immediatè subjectus eligatur in Episcopum, nemo possit ei dare licentiam deserendi Monasterium, nisi Papa, vel Legatus de latere (ratione statim annexa) quia hic potest prædictas exemptorum electiones confirmare. Secundo ex c. 1. *de V. S. in 6.* ubi dicitur: quod quando Papa recipit aliquos in proprios filios, non videatur per hoc concedere exemptionem; sed quod non possint ab alio, quam a se, & à Legato de latere excommunicari, quo (ut ait Sanchez cit.) Papa in privilegijs exemptionis ab Ordinarijs, videtur purificare sibi *Legatum de latere*, ut scilicet in illis non excludatur jurisdictione ejus, nec sua, præsertim cùm in cit. c. si *Abbatem*, etiam addatur hujusmodi *Legatum majus omnibus, post Romanum Pontificem, in Provincia sibi decreta, Imperium babere, & Archiepiscopum, & Episcopum, & exemptorum electiones, posse ex officio confirmare;* secus Legatos alios, sine speciali commissione, quamvis illi recipiant hunc textum solum quoad casum expressum.

Q. II.

An, & qualiter exempti, vi Tridentini subiçiantur locorum Ordinarijs quoad prædicationem?

Quoad hanc materiam sic loquitur Tridentinum *sess. 5. de reform. c. 2.* Regulares cuiuscunque Ordinis, nisi de suorum Superiorum licentia, etiam in Ecclesijs suorum ordinum, prædicare non possint; cum qua bientia personaliter se coram Episcopis presentare, & ab eis benedictionem recipere teneantur, antequam prædicare incipient: in Ecclesijs vero, que suorum ordinum non sunt, ultra suorum Superiorum, etiam Episcopi licentiam, habere teneantur, gratis concedendam, & *sess. 24. de reform. c. 4.* decretum est, ne nullus secularis, vel Regularis, etiam in Ecclesijs

ecclesis suorum ordinum, contradicente Episcopo, praedicare presumat.

Circa hæc decreta not. 1. Regulares, habitâ licentia suorum Superiorum, posse in Ecclesiis sui Ordinis praedicare, sine licentia Ordinarij, modò se cum illa sui Superioris licentia coram illo personaliter præsentent, & benedictionem petant, esto eam non obtineant; quia plus non exigit Tridentinum, ut liquet ex textu, cit. c. 2. in num. priori; sic Barbosa in cit. c. 2. sess. 5. n. 18. & apud illum Reginaldus, Riccius. Fr. Emmanuel, Miranda, & alij. Nec obstant ea verba, quæ habentur in c. 4. loc. cit. ibi: *contradicente Episcopo*. Nam decretum illud in cit. sess. 24. c. 4. (ne ullus etiam in Ecclesiis suorum Ordinum *contradicente Episcopo* praedicare præsumat) solum intelligitur *eo tempore*, vel *horâ*, qua ipse Episcopus praedicare voluerit, aut coram se facere solenniter praedicari: non vero alias; ne scilicet dicamus, Concilium in hoc decreto contradicere illi, quod statuerat cit. c. 2. ubi plus non requirit, quam post Superiorum licentiam à Regulati, in sui Ordinis Ecclesia praedicatu, coram Episcopo benedictionem peti; sic Barbosa, cit. n. 18. & seq. ubi addit ex Aldano in *compend. canon. decision. l. 1. tit. 4. n. 10.* referente, sic decimus à SS. Congregatio, negotiis Episcoporum, & Regularium præposita, sub die 30. Januarii 1629. v. etiam Barbos. in *sess. 24 de Reform. c. 4.* ubi ex Brevi Urbani VIII. ad Cardin. de Sancto-Val. idem aperte confirmatur.

Not. 2. Regulares exemptos, extra Ecclesiis suorum Ordinum, praedicare non posse sine licentia sui Superioris, & Ordinarij, ut liquet ex textu, in n. 2406. & quamvis posse illos præviè examinari ab Episcopo, in dato casu resolvat Aldanus cit. afferens, sic esse decimus in Ugettin. 22. Januar. 1628. hoc tamen non habet fundamentum in textu, ut recte notat Henriquez in *Summa l. 10. c. 23. lit. L.* & alij.

Quæres, an si Regulares absque licentia Episcopi prædicaverint in Ecclesiis, quæ sui Ordinis non sunt, puniri possint ab Episcopis? respondent negativè Quartana in *Summa Bullar. V. Privilegia Regularium.* Zerola in *praxi Episcop. p. 2. c. 3. n. 41.* volentes, puniendos in dato casu à Tom. I.

Regularibus suis Superioribus, idque sic decimus esse.

Sed dices cum Barbos. in cit. c. 2. sess. 5. à n. 12. hodie contrarium esse dicendum per constitut. Greg. XV. incipientem: *Inscrutabilis 9. Febr. 1622.* ubi sic habetur: demum habeat Episcopus auctoritatem coercendi, ac puniendi *quoscunque exemptos*, tam seculates, quam Regulares, qui in alienis Ecclesijs, quæ suorum Ordinum non sunt, absque Episcopi licentia, & in alijs suis, aut suorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, praedicare præsumperint? q. merito dubitari, an ea constitutio debite vulgata, & usu recepta sit, prout ad vim obligandi requiritur ex n. 139. & seqq. Ceterum ubi vim obtinet, quoad ly *ipso contradicente*, non venit intelligendum aliter, quam dictum sit n. 2407. Nec enim præsumi potest Pontifex aliter exigere, ne Episcopus *contradicat*, quam fuerit intentio Concilij, cuius observantiam in eo puncto fieri voluit.

Not. 3. si Ordinario præsentetur Prædictor idoneus, licentiam illi denegandam non esse; sic Armendarius l. 3. de *Prædictori. Sacra Script. n. 8.* & quamvis Ordinarius ad libitum, & sine rationabili causa, suspendere non possit à prædicatione, consequenter sic suspendendo peccet (cum jure suo irrationaliter utatur) eum tamen, si suspendat, non teneri causam exprimere, quare ad hoc prohibendum moveatur? docet Barbosa *de Poteſt. Episc. p. 3. allegat. 76. n. 22.* sed de hujus actus valore merito ambigitur.

Not. 4. etiam exemptis, ubi prædicando in suis, vel alienis Ecclesijs, errores, aut scandala disseminaverint in populo, prædicationem interdici posse; si autem hæreses prædicaverint, contra eos procedi posse secundum juris dispositionem; aut loci consuetudinem ab Ordinario, ut Sedis Apostolicæ delegato, esto generali, vel speciali privilegio se exemptos prætenderent; eā tamen cautelā, ne Prædictor vel falsis infamationibus, vel alijs calumniosè vexetur. Sic Trid. sess. 5. de *Reform. c. 2. q. 5.* vero.

MS: (o): 58